

10.12.2013

A7-0445/ 001-001

ÆNDRINGSFORSLAG 001-001
af Udenrigsudvalget

Betænkning
Libor Rouček
Instrument til førtiltrædelsesbistand (IPA II)

A7-0445/2013

Forslag til forordning (COM(2011)0838 – C7-0491/2011 – 2011/0404(COD))

EUROPA-PARLAMENTETS ÆNDRINGSFORSLAG*

til Kommissionens forslag

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (IPA II)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 212, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af forslaget til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

I

efter den almindelige lovgivningsprocedure¹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om et budget for Europa 2020² fastsættes rammerne for *finansielle* instrumenter for EU's optræden udadtil, herunder instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA II).
- (2) Eftersom Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006³ udløber den 31. december 2013, og med henblik på at gøre EU's optræden udadtil mere effektiv, bør der bibeholdes en ramme for planlægning og ydelse af eksternt bistand for perioden 2014–2020. EU's udvidelsespolitik bør fortsat understøttes af et særligt finansielt instrument. IPA *II* bør derfor *oprettes*.

* Ændringer: Ny eller ændret tekst er markeret med fede typer og kursiv; udgået tekst er markeret med symbolet ■ .

¹ ***Europa-Parlamentets holdning af 11.12.2013.***

² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - *Et budget for Europa 2020*, KOM(2011) 500 endelig af 29.6.2011.

³ ***Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006 af 17. juli 2006 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (Ipa)*** (EUT L 210 af 31.7.2006, s. 82).

- (3) I henhold til artikel 49 i traktaten om Den Europæiske Union kan enhver europæisk stat, som tilslutter sig værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, **herunder rettigheder for personer tilhørende mindretal**, ansøge om at blive medlem af Unionen.

En europæisk stat, som har ansøgt om optagelse i Unionen, kan først blive medlem, når det er bekræftet, at den opfylder de kriterier for medlemskab, der blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde i København i juni 1993, og forudsat at tiltrædelsen ikke overstiger EU's kapacitet til at integrere det nye medlem. Disse kriterier vedrører institutionel stabilitet, som garanterer demokrati, retsstaten, menneskerettighederne og respekt for og beskyttelse af mindretal, **eksistensen af en fungerende markedsøkonomi samt evnen til at klare konkurrencepresset og markeds kræfterne i EU**, og evnen til at påtage sig ikke alene rettigheder men også forpligtelser i henhold til traktaterne, **herunder at tilslutte sig målene for en politisk, økonomisk og monetær union**.

- (5) **Udvidelsesstrategien, som bygger på konsolidering, konditionalitet og kommunikation, sammen med Unionens kapacitet til at integrere nye medlemmer udgør fortsat grundlaget for en fornyet enighed om udvidelse.** Tiltrædelsesprocessen er baseret på objektive kriterier og anvendelsen af princippet om ligebehandling af alle **ansøgere, der bør bedømmes efter deres egen fortjeneste**. Hvorvidt der gøres fremskridt hen imod tiltrædelse, afhænger af **hver enkelt ansøgers respekt for Unionens værdier og evne til at gennemføre de reformer, der er nødvendige for at tilpasse de politiske, institutionelle, retlige, administrative og økonomiske systemer til EU's regler, standarder, politikker og praksis**.

- (5a) **Udvidelsesprocessen styrker freden, demokratiet og stabiliteten i Europa og sætter Unionen bedre i stand til at imødegå globale udfordringer. Udvidelsesprocessens forandringspotentiale skaber vidtrækkende politiske og økonomiske reformer i udvidelseslandene, som også gavner Unionen som helhed.**

- (6) Det Europæiske Råd har givet Island, Montenegro, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Tyrkiet **og Serbien** status som kandidatlande. Det har bekræftet det europæiske perspektiv *for landene i det vestlige Balkan. Med forbehold for holdningerne til retsstilling eller til fremtidige afgørelser truffet af Det Europæiske Råd eller af Rådet, kan de, der nyder godt af et sådant europæisk perspektiv, men som ikke har fået tildelt status som kandidatland, betragtes som potentielle kandidater udelukkende med henblik på denne forordning.*

Finansiell bistand i henhold til denne forordning bør tildeles alle modtagerne i bilag I til denne forordning ("*modtagerne i bilag I*").

- (8) Bistand i henhold til denne forordning bør ydes i overensstemmelse med de udvidelsespolitiske rammer, der er fastsat af **Det Europæiske Råd og Rådet, idet der tages behørigt hensyn til meddelelsen om udvidelsesstrategien og statusrapporterne**, der er en del af Kommissionens årlige udvidelsespakke **samt de relevante beslutninger fra Europa-Parlamentet. Der ydes også bistand i overensstemmelse med de aftaler, som EU har indgået med modtagerne i bilag I, og i henhold til** de europæiske partnerskaber og tiltrædelsespartnerskaber. Bistanden bør hovedsagelig fokusere på et **udvalgt** antal politikområder, som vil sætte **modtagerne i bilag I** i stand til at styrke de demokratiske institutioner og retsstaten, reformere retsvæsenet og den offentlige forvaltning og fremme respekten for de grundlæggende rettigheder, ligestilling mellem kønnene, **tolerance, social inddragelse og ikkediskrimination. Bistanden bør fortsat støtte deres bestræbelser på at fremme regionalt, makroregionalt og grænseoverskridende samarbejde samt territorial udvikling, herunder ved at gennemføre Unionens makroregionale strategier.** Bistanden bør også styrke den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og dermed understøtte dagordenen for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst med **særlig fokus på små og mellemstore virksomheder for at realisere målene i Europa 2020-strategien** med henblik på en gradvis tilpasning til Københavnskriterierne. Sammenhængen mellem den finansielle bistand og de overordnede fremskridt i gennemførelsen af førtiltrædelsesstrategien bør øges.

- (8a)** *For at tage hensyn til ændringer i rammerne for udvidelsespolitikken eller de betydelige ændringer for så vidt angår modtagerne i bilag I, bør beføjelsen til at vedtage retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde tillægges Kommissionen for så vidt angår tilpasning og ajourføring af de prioriterede støtteområder i bilag II. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.*
- (8b)** *Styrkelse af retsstaten, herunder bekæmpelse af korrupsion og organiseret kriminalitet samt god regeringsførelse, herunder reform af den offentlige forvaltning er stadig de vigtigste udfordringer for de fleste af modtagerne i bilag I og er væsentlige faktorer for, at disse kan komme tættere på Unionen, og senere fuldt ud kan påtage sig de forpligtelser, der følger af et medlemskab af Unionen. I betragtning af den langsigtede karakter af reformerne på disse områder og nødvendigheden af at opbygge resultatlistor bør finansiel bistand i henhold til denne forordning hurtigst muligt behandle kravene til modtagerne i bilag I.*
- (9)** *Modtagerne i bilag I skal være mere parate til at tackle globale udfordringer som f.eks. bæredygtig udvikling og klimaændringer og tilpasse sig EU's indsats for at håndtere disse spørgsmål. EU-bistand i henhold til denne forordning skal også bidrage til målet om at øge den andel af EU-budgettet, der går til klimaforanstaltninger, til mindst 20 %.*
- (9a)** *EU bør også støtte overgangen hen imod tiltrædelse til gavn for alle modtagerne i bilag I baseret på erfaringer fra dets medlemsstater. Dette samarbejde bør navnlig fokusere på at dele de erfaringer, som medlemsstaterne har høstet under reformprocessen.*

- (10) Kommissionen og medlemsstaterne skal sikre overensstemmelse, sammenhæng og komplementaritet i forbindelse med deres bistand, navnlig gennem regelmæssige konsultationer og hyppig udveksling af oplysninger under de forskellige faser af bistandsforløbet. ***Derudover bør de nødvendige skridt tages for at sikre bedre koordinering og komplementaritet, herunder gennem regelmæssige konsultationer med andre donorer. Civilsamfundets rolle bør styrkes både i de programmer, der gennemføres gennem offentlige organer, og i de programmer, som er direkte modtagere af Unionens bistand.***
- (12) ***Prioriteterne for indsatsen med henblik på at opnå målene inden for de relevante politikområder, der vil blive støttet i henhold til denne forordning, bør fastsættes i de vejledende strategidokumenter, der udarbejdes af Kommissionen i partnerskab med modtagerne i bilag I for den periode, som EU's flerårige finansielle ramme varer, på grundlag af disse landes særlige behov og udvidelsesdagsorden, i overensstemmelse med de overordnede og specifikke mål, der er fastsat i denne forordning og under behørig hensyntagen til de relevante nationale strategier.*** Strategidokumenterne bør også identificere de politikområder, der kan ydes støtte *til*, og uden at det påvirker budgetmyndighedens beføjelser, fastsætte de vejledende tildelinger af midler pr. politikområde pr. år, inklusive et overslag over de klimarelaterede udgifter. Der bør indføres tilstrækkelig fleksibilitet til at imødegå nye behov og skabe incitament til at forbedre resultaterne. Strategidokumenterne bør sikre sammenhæng og overensstemmelse med den indsats, som ydes af *modtagerne i bilag I* som afspejlet i deres nationale budgetter, og de bør tage hensyn til den støtte, der ydes af andre donorer. For at der kan tages hensyn til den interne og eksterne udvikling, bør strategidokumenterne revideres, når det er relevant.

- (13) Det er i EU's interesse at bistå *modtagerne i bilag I* i deres reformbestræbelser *med henblik på medlemskab af Unionen. Bistanden bør forvaltes med kraftigt fokus på resultater og med incitamenter for dem, der viser, at de er engageret i reformer gennem effektiv gennemførelse af førtiltrædelsesbistanden og fremskridt hen imod at opfylde kriterierne for medlemskab.*
- (17) Ved tildelingen af bistand bør der fortsat gøres brug af de strukturer og instrumenter, som har vist deres værdi i forbindelse med førtiltrædelsesprocessen. Overgangen fra Kommissionens direkte forvaltning af førtiltrædelsesmidler til *indirekte* forvaltning, der er delegeret til *modtagerne i bilag I*, bør ske gradvis og under hensyntagen til kapaciteten **hos de enkelte modtagere i bilag I.**
- I overensstemmelse med princippet om partcipatorisk demokrati bør Kommissionen tilskynde til parlamentarisk kontrol med bistand ydet til hver af modtagerne i bilag I.*
- (18) *For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser er knyttet til strategidokumenterne og til de specifikke regler, der fastlægger sådanne ensartede betingelser* og bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011¹. Under hensyntagen til disse gennemførelsesretsakters karakter, navnlig deres politiske karakter eller finansielle konsekvenser, bør undersøgelsesproceduren i princippet anvendes i forbindelse med deres vedtagelse, medmindre det drejer sig om tekniske gennemførelsesforanstaltninger af begrænset finansiell betydning. *Når der fastlægges ensartede betingelser for gennemførelse af denne forordning, bør der tages hensyn til de erfaringer, der tidligere er gjort med forvaltningen og gennemførelsen af førtiltrædelsesstøtte. Disse betingelser bør ændres, hvis udviklingen kræver det.*

¹ *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser* (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- (19) Det **udvalg**, der nedsættes i henhold til denne forordning, bør ligeledes have kompetence, når det gælder retsakter om gennemførelsen af **IPA** samt gennemførelsen af **artikel 3 i Rådets forordning (EF) nr. 389/2006¹**.
- (19a) *Unionen bør tilstræbe den mest effektive anvendelse af de ressourcer, der er til rådighed, for at optimere virkningen af sine foranstaltninger udadtil. Dette bør ske ved hjælp af sammenhæng og komplementaritet mellem instrumenterne for optræden udadtil samt skabelse af synergier mellem nærværende instrument, andre instrumenter med henblik på optræden udadtil og andre af Unionens politikker. Dette bør endvidere føre til gensidig styrkelse af de programmer, der iværksættes i henhold til disse instrumenter.*
- (19b) *Da målet for denne forordning ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, men derimod bedre kan gennemføres på EU-plan, kan EU træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.*
- (20) I betragtning af målene og anvendelsesområdet for den bistand, der ydes i henhold til denne forordning, *er* Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget *blevet* hørt inden dens vedtagelse.
- (20a) *Det er hensigtsmæssigt at sikre en gnidningsløs overgang uden afbrydelse mellem IPA og IPA II samt at afstemme varigheden af denne forordning med Rådets forordning (EU) nr. .../...² *. Denne forordning bør derfor anvendes fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2020 –*

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

¹ *Rådets forordning (EF) nr. 389/2006 af 27. februar 2006 om oprettelse af et instrument for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund og om ændring af forordning (EF) nr. 2667/2000 om Det Europæiske Genopbygningsagentur (EUT L 65 af 7.3.2006, s. 6).*

² *Rådets forordning (EU, Euratom) nr. ... af ... om den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 (EUT L ...).*

* *EUT: Indsæt venligst nr. i teksten samt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument st11791/13 REV 7.*

AFSNIT I
ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1
Overordnet mål

Instrumentet til førtiltrædelsesbistand ("**IPA II**") **skal støtte modtagerne** i bilag **I** i deres bestræbelser for at **vedtage og** gennemføre de politiske, institutionelle, retlige, administrative, sociale og økonomiske reformer, **som modtagerne i bilag I skal gennemføre for at overholde** EU's værdier og gradvis tilpasse sig EU's regler, standarder, politikker og praksis med henblik på EU-medlemskab.

Ved hjælp af denne støtte bidrager IPA II til stabilitet, sikkerhed, og velstand i modtagerne i bilag I.

Artikel 2
Specifikke mål

1. Den bistand, der ydes i henhold til denne forordning, skal tage sigte på **at nå** følgende specifikke mål under hensyntagen til behovene hos hver af **modtagerne i bilag I** og deres individuelle udvidelsesdagsorden:
 - a) Støtte til politiske reformer, bl.a. **gennem**
 - i) styrkelse af **demokratiet og dets** institutioner, **bl.a. et uafhængigt og effektivt retsvæsen, og** retsstaten, herunder håndhævelse heraf
 - ii) fremme og beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, øget respekt for **rettigheder for personer, der tilhører mindretal, herunder lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og interkønnede**, fremme af ligestilling mellem kønnene, ikkediskrimination og **tolerance samt mediefrihed og respekt for kulturel mangfoldighed**
 - iiia) **regionalt samarbejde og gode forbindelser mellem nabolande**
 - iiib) **fremme af forsoning og freds- og tillidsskabende foranstaltninger.**
 - iii) bekæmpelse af korrupcion og organiseret kriminalitet

- iv) **stærkelse af** den offentlige forvaltning og god forvaltningspraksis **på alle niveauer**
- iva) **foranstaltninger til opbygning af kapacitet med henblik på at forbedre retshåndhævelse, grænseforvaltning og gennemførelse af migrationspolitikken, herunder forvaltning af migrationsstrømmene**
- v) udvikling af civilsamfundet
- va) **forbedring af dialogen med arbejdsmarkedets parter og stærkelse af deres kapaciteter**
- b) Støtte til økonomisk, social og territorial udvikling med henblik på intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, bl.a. gennem
 - i) opfyldelse af EU's standarder for økonomien, **herunder en fungerende markedsøkonomi, samt finanspolitisk** og økonomisk styring
 - ii) de økonomiske reformer, der er nødvendige **for at kunne** klare **eksisterende** konkurrencepres og markeds kræfter i EU, og som samtidig **bidrager til, at** de sociale og miljømæssige mål nås
 - iii) fremme **af** beskæftigelse **og arbejdskraftmobilitet, fremme af skabelse af kvalitetsjob og udvikling af** menneskelig kapital
 - iv) **fremme af** social og økonomisk integration, navnlig af mindretal og udsatte grupper, **herunder personer med handicap, flygtninge og fordrevne personer**

- iva) fremme af et inklusivt og integreret uddannelsessystem og bevaring og genoprettelse af kulturarv*
- v) udvikling af fysisk kapital, *herunder* forbedring af *infrastruktur*, og forbindelserne til EU-netværk og regionale netværk
- va) styrkelse af forskning, teknologisk udvikling og innovationskapacitet*
- c) Styrkelse af evnen hos *modtagerne i bilag I til på alle niveauer* at opfylde de forpligtelser, der følger af *EU*-medlemskab, ved at støtte en gradvis tilpasning til og vedtagelse, gennemførelse og håndhævelse af gældende *EU*-ret, *herunder forberedelse til forvaltning af EU's* struktur-, samhørigheds- og landbrugsfonde og Fonden for Udvikling af Landdistrikterne
- d) *Styrkelse* af regional integration og territorialt samarbejde, der involverer *modtagerne i bilag I*, medlemsstater og eventuelt tredjelande inden for anvendelsesområdet for *Europa-Parlamentets og Rådets* forordning (EU) nr. .../...^{1*}.

¹ *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../... af ... om oprettelse af et europæisk naboskabsinstrument (EUT L...).*

* *EUT: Indsæt venligst nr. i teksten samt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument 2011/0405 (COD).*

2. Fremskridtene med hensyn til at nå de specifikke mål i stk. 1 **overvåges og evalueres på grundlag af på forhånd fastlagte, klare, gennemsigtige og, hvis det er hensigtsmæssigt, landespecifikke og målelige** indikatorer, som bl.a. omfatter

- a) fremskridt på områderne **styrkelse af** demokrati, retsstaten **og et uafhængigt og effektivt retsvæsen**, respekt **for** menneskerettighederne, **herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal og udsatte grupper, de grundlæggende frihedsrettigheder, ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder, bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet samt forsoning, gode naboskabsforbindelser og flygtninges hjemvenden og i særdeleshed etablering af resultatlister på disse områder**
- b) fremskridt, hvad angår **socioøkonomiske og finanspolitiske reformer for at afhjælpe strukturelle og makroøkonomiske ubalancer**, forsvarlige og effektive sociale og økonomiske udviklingsstrategier, fremskridt i retning af en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst **samt skabelse af inklusiv og integreret uddannelse, kvalitetsuddannelse og beskæftigelse**, herunder gennem offentlige investeringer, der støttes af IPA II, **fremskridt mod et bedre erhvervs klima**
- c) **fremskridt med at tilpasse** lovgivningen til EU-retten, **herunder en resultatliste over gennemførelsen heraf**, fremskridt med hensyn til EU-relaterede institutionelle reformer, herunder overgang til decentral forvaltning af den bistand, der ydes i henhold til denne forordning

d) *fremskridt med at opbygge og styrke den administrative, institutionelle og absorptionsmæssige kapacitet på alle niveauer, herunder tilstrækkelige menneskelige ressourcer, som er nødvendig for at vedtage og håndhæve lovgivning afledt af den gældende EU-ret*

e) regionale og territoriale samarbejdsinitiativer og udviklingen i handelsstrømmene.

Indikatorerne anvendes til overvågning, evaluering og resultatgennemgang, hvor det er relevant. *Der tages udgangspunkt i Kommissionens årlige rapporter, der er nævnt i artikel 3a i forbindelse med evaluering af resultaterne af IPA II-bistand. De relevante resultatindikatorer defineres og er omfattet af de strategidokumenter og programmer, der er nævnt i artikel 6 og 7 og fastsættes således, at det er muligt objektivt at vurdere fremskridt over tid, og hvis det er relevant på tværs af programmerne.*

Artikel 3

Politikområder

1. Bistand i henhold til denne forordning rettes først og fremmest mod følgende politikområder:
 - a) *reformer som forberedelse til EU-medlemskab og institutions- og kapacitetsopbygning i forbindelse hermed*
 - b) *socioøkonomisk udvikling og regional udvikling*

- c) beskæftigelse, social- og arbejdsmarkedspolitikker, **uddannelse, fremme af ligestilling mellem kønnene** og udvikling af menneskelige ressourcer
- d) landbrug og udvikling af landdistrikter
- e) regionalt og territorielt samarbejde.

Bistand på **alle** de politikområder, der er nævnt i stk. 1, skal støtte **modtagerne i bilag I** i deres bestræbelser på at nå de overordnede og specifikke mål i artikel 1 **og 2, især gennem politiske reformer, tilnærmelse af lovgivning, kapacitetsopbygning og investeringer.**

I relevant omfang lægges der især vægt på god forvaltningspraksis, retsstaten og bekæmpelse af korrupsion og organiseret kriminalitet.

3. Bistand på de politikområder, der nævnes i stk. 1, litra b)-e), kan bl.a. omfatte finansiering af den type foranstaltninger, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../...^{1*}, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../...^{2*}, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. XXXX/201X^{3*}, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../...^{4*} og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../...^{5*}.
4. Bistand på det politikområde, der nævnes i stk. 1, litra e), kan især finansiere flerlandeforanstaltninger og horisontale foranstaltninger samt grænseoverskridende, tværnationale og tværregionale samarbejdsforanstaltninger.

¹ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2013 af ... om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og om særlige bestemmelser for målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1080/2006 (EUT L ...).**

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten samt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument PE-CONS 83/13.

² **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2013 af ... om Samhørighedsfonden og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1084/2006 (EUT L ...).**

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten samt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument PE-CONS 82/13.

³ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2013 af ... om Den Europæiske Socialfond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1081/2006 (EUT L ...).**

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten samt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument PE-CONS 87/13.

⁴ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2013 af ... om særlige bestemmelser for støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling til målet om europæisk territorielt samarbejde (EUT L ...).**

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten samt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument PE-CONS 81/13.

⁵ **Rådets og Europa-Parlamentets forordning (EU) nr. .../2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 (EUT L ...).**

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten samt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument PE-CONS 93/13.

Artikel 3a

Ramme for bistanden

1. *Der ydes bistand i henhold til denne forordning i overensstemmelse med den ramme for udvidelsespolitikken, som Det Europæiske Råd og Rådet har defineret, og under behørig hensyntagen til meddelelsen om udvidelsesstrategien og statusrapporterne i Kommissionens årlige udvidelsepakke samt de relevante beslutninger fra Europa-Parlamentet. Kommissionen sikrer sammenhæng mellem bistanden og rammerne for udvidelsespolitikken.*
2. *Bistanden målrettes og tilpasses til den specifikke situation hos modtagerne i bilag I under hensyntagen til den yderligere indsats, der er nødvendig for at opfylde kriterierne for medlemskab, samt disse modtageres kapacitet. Bistanden differentieres i anvendelsesområde og intensitet afhængigt af behov, reformvilje og de fremskridt, der gøres med gennemførelsen af disse reformer. Den målrettes primært mod at hjælpe modtagerne i bilag I med udformning og gennemførelse af sektorreformer. Sektorpolitikkerne og -strategierne skal være omfattende og bidrage til opfyldelse af de specifikke mål, der er fastsat i artikel 2, stk. 1, i denne forordning.*
3. *I overensstemmelse med de specifikke mål i artikel 2, stk. 1, er de prioriterede støtteområder, afhængigt af behovene og kapaciteterne hos modtagerne i bilag I, opført i bilag II. Hvert af disse prioriterede områder kan bidrage til opfyldelsen af mere end et specifikt mål.*

4. *I overensstemmelse med det specifikke mål i artikel 2, stk. 1, litra d), støtter bistanden grænseoverskridende samarbejde både mellem modtagerne i bilag I og mellem disse og medlemsstaterne eller lande under Det Europæiske Naboskabsinstrument med henblik på at fremme gode forbindelser mellem nabolande, støtte EU-integrationen og fremme den socioøkonomiske udvikling. De prioriterede støtteområder for territorielt samarbejde findes i bilag III.*

Artikel 4

Overensstemmelse, sammenhæng og komplementaritet

1. Finansiell bistand, der ydes i henhold til denne forordning, skal være forenelig med EU's politikker. Den afstemmes efter de aftaler, som EU har indgået med **modtagerne i bilag I**, og overholder forpligtelserne i henhold til de multilaterale aftaler, som EU er part i.
 - 1a. *Kommissionen bidrager sammen med medlemsstaterne til gennemførelsen af EU's tilsagn om større gennemsigtighed og ansvarlighed i forbindelse med levering af bistand, herunder ved at offentliggøre oplysninger om størrelse og tildeling af bistand, idet den sikrer, at oplysningerne er internationalt sammenlignelige, let tilgængelige og let kan deles og offentliggøres.*
2. Kommissionen, medlemsstaterne og Den Europæiske Investeringsbank **samarbejder om at sikre sammenhæng og bestræber sig på at undgå overlapning mellem den bistand**, der ydes i henhold til denne forordning, og anden bistand, der ydes af EU, medlemsstaterne og Den Europæiske Investeringsbank, **herunder gennem regelmæssige og inklusive møder med henblik på koordination af bistanden.**

3. Kommissionen, medlemsstaterne **og Den Europæiske Investeringsbank** sørger for at koordinere deres respektive bistandsprogrammer for at øge bistandens virkning og effektivitet og forhindre dobbelt finansiering i overensstemmelse med de fastlagte principper for styrkelse af den operationelle koordination inden for ekstern bistand og med henblik på harmonisering af politikker og procedurer, **navnlig de internationale principper om bistandseffektivitet**. Koordinationen indebærer regelmæssige konsultationer og hyppig udveksling af oplysninger under de forskellige faser af bistandsforløbet, navnlig på stedet, og udgør et vigtigt skridt i medlemsstaternes og EU's programmeringsproces.
4. For at øge bistandens virkning og effektivitet og forhindre dobbelt finansiering tager Kommissionen sammen med medlemsstaterne de nødvendige skridt til at garantere en bedre koordination og komplementaritet med multilaterale og regionale organisationer og enheder såsom internationale finansieringsinstitutioner, FN's særorganisationer, fonde og programmer samt donorer uden for EU.
5. I forbindelse med forberedelsen, gennemførelsen og overvågningen af bistand i henhold til denne forordning handler Kommissionen i princippet i partnerskab med **modtagerne i bilag I**. Partnerskabet **omfatter**, hvor det er relevant, kompetente nationale og lokale myndigheder **samt civilsamfundsorganisationer**. **Kommissionen bør opfordre til koordination mellem de relevante interessenter.**

Civilsamfundsorganisationernes kapacitet skal styrkes, herunder, hvor det er relevant, som direkte modtagere af bistand.

AFSNIT II
STRATEGISK PLANLÆGNING

Artikel 6

Strategidokumenter

1. Bistand i henhold til denne forordning ydes på grundlag af vejledende lande- eller flerlandestrategidokumenter ("strategidokumenter"), der udarbejdes af Kommissionen i partnerskab med **modtagerne i bilag I** for den periode, som EU's flerårige finansielle ramme dækker.
2. Strategidokumenterne **definerer de prioriterede indsatsområder, der fører hen imod opfyldelse af de specifikke eller regionale mål på de relevante** politikområder omhandlet i artikel 3, der **støttes** i henhold til denne forordning **i overensstemmelse** med de **generelle og specifikke** mål i **artikel 1 og 2**. **Strategidokumenterne vedtages i overensstemmelse med den ramme for bistanden, der er fastsat i artikel 3a, og under behørig hensyntagen til de relevante** nationale strategier.
3. Strategidokumenterne skal, når det er relevant, omfatte en vejledende tildeling af EU-midler pr. politikområde, fordelt på år **og skal** give mulighed for at håndtere nye behov; **dog bør der være mulighed for at kombinere bistanden på forskellige politikområder. Strategidokumenterne omfatter indikatorerne til evaluering af fremskridt for så vidt angår målene i strategidokumenterne.**

4. ***Kommissionen foretager en årlig vurdering af gennemførelsen af strategidokumenterne og deres fortsatte relevans på baggrund af udviklingen inden for de politiske rammer, der er omhandlet i artikel 3a. Kommissionen orienterer udvalget i artikel 12, stk. 1, om resultaterne af denne vurdering og kan foreslå revisioner af strategidokumenterne og/eller, hvis det er relevant, de programmer og foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 7. Strategidokumenterne skal også underkastes en midtvejsrevision og revideres, når det er relevant.***

5. Strategidokumenterne og eventuelle revisioner heraf vedtages af Kommissionen efter undersøgelsesproceduren i artikel [16, stk. 3], i ***Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../... af ...¹ ****.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr./... af... om fælles regler og procedurer for gennemførelse af instrumenterne for Unionens optræden udadtil (EUT L...).

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten samt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument 2011/0415 (COD).

AFSNIT III
GENNEMFØRELSE

Artikel 7

Programmering

EU-bistand i henhold til denne forordning gennemføres ***direkte, indirekte eller ved delt forvaltning*** via programmer og foranstaltninger som omhandlet i artikel [2] og [3] i forordning (EU) nr. .../...* og i overensstemmelse med specifikke regler, der fastlægger ensartede betingelser for gennemførelse af denne forordning, navnlig med hensyn til forvaltningsstrukturer og –procedurer, som skal vedtages af Kommissionen i henhold til ***artikel 11a*** i denne forordning. Gennemførelsen skal som hovedregel have form af etårige eller flerårige landespecifikke programmer eller flerlandeprogrammer ***samt grænseoverskridende samarbejdsprogrammer***, der er fastsat i overensstemmelse med strategidokumenterne i artikel 6, og som udarbejdes af de ***respektive modtagere i bilag I*** og/eller Kommissionen, alt efter omstændighederne.

Enhver programmering eller revision af programmer, der finder sted efter offentliggørelsen af den midtvejsrapport, der er nævnt i artikel [17] i forordning (EU) nr. .../...* skal tage hensyn til dens resultater og konklusioner.

* EUT: Indsæt venligst nummer og dato i teksten til forordningen i dokument 2011/0415 (COD).

* EUT: Indsæt venligst nummer og dato i teksten til forordningen i dokument 2011/0415 (COD).

Artikel 8

Rammeaftaler og sideaftaler

1. Kommissionen og de **respektive modtagere i bilag I** indgår rammeaftaler om gennemførelsen af bistanden.
2. Sideaftaler vedrørende gennemførelsen af bistanden kan indgås mellem Kommissionen og de **respektive modtagere i bilag I eller** i påkommende tilfælde **deres** ansvarlige myndigheder.

Artikel 9

Interinstrumentale bestemmelser

1. I behørigt begrundede tilfælde og for at sikre sammenhæng og effektivitet i EU-finansieringen eller for at fremme regionalt samarbejde kan Kommissionen beslutte at udvide adgangen til programmer og foranstaltninger som omhandlet i artikel 7 til lande, territorier og regioner, som ellers ikke er støtteberettigede i henhold til artikel 1, såfremt det program eller den foranstaltning, der skal gennemføres, har global, regional eller grænseoverskridende karakter.
2. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling bidrager til programmer eller foranstaltninger, der er fastsat ved denne **forordning** for grænseoverskridende samarbejde mellem **modtagerne i bilag I** og medlemsstaterne. Bidraget fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling fastsættes i henhold til artikel 4 i forordning (EU) nr. .../...*. Bestemmelserne i **denne** forordning gælder for anvendelsen af dette bidrag.

* EUT: Indsæt venligst nummer og dato i teksten til forordningen i dokument PE-CONS 81/13.

3. IPA **II** kan, hvis det er relevant, bidrage til transnationale og interregionale samarbejdsprogrammer eller foranstaltninger, der fastsættes og gennemføres i henhold til bestemmelserne i forordning (EU) nr. .../...^{*}, og som **modtagerne i bilag I** deltager i.
4. IPA **II** kan, hvis det er relevant, bidrage til programmer og foranstaltninger om samarbejde på tværs af grænserne, der fastsættes og gennemføres i henhold til forordning (EU) nr. .../...^{*}, og som **modtagerne i bilag I** deltager i.
- 4a. ***IPA II kan, hvis det er relevant, bidrage til programmer eller foranstaltninger, der indføres som led i en makroregional strategi, og som modtagerne i bilag I er involveret i.***

AFSNIT IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 10

Delegation af beføjelser til Kommissionen

Kommissionen tillægges beføjelser til i henhold til artikel 11 at vedtage delegerede retsakter om ændring af bilag II til denne forordning. ***Efter offentliggørelsen af den midtvejsrapport, der er nævnt i artikel [17] i forordning (EU) nr. .../...^{*}, og baseret på anbefalingerne i midtvejsrapporten skal Kommissionen navnlig vedtage en delegeret retsakt om ændring af bilag II til denne forordning senest den 31. marts 2018.***

* EUT: Indsæt venligst nummer og dato i teksten til forordningen i dokument PE-CONS 81/13.

* EUT: Indsæt venligst nummer og dato i teksten til forordningen i dokument 2011/0405 (COD).

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten til forordningen i dokument 2011/0415 (COD).

Artikel 11

Udøvelse af de *delegerede beføjelser*

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. ***Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 10***, tillægges Kommissionen indtil den 31. december 2020.
3. Den i ***artikel 10 omhandlede*** delegation af ***beføjelser*** kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse ***om tilbagekaldelse*** bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
5. En delegeret retsakt ***vedtaget i henhold til denne artikel*** træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på ***to*** måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med ***to*** måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 11a

Vedtagelse af yderligere gennemførelsesbestemmelser

Ud over bestemmelserne i forordning (EU) nr. .../... vedtages der specifikke bestemmelser om ensartede betingelser for gennemførelse af denne forordning efter undersøgelsesproceduren i artikel [16, stk. 3,] i forordning (EU) nr. .../...*.*

Artikel 12

Udvalg

1. ***Der nedsættes et IPA-udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand ("IPA II-Udvalget"). IPA II-Udvalget bistår Kommissionen med hensyn til alle de politikområder, der er omhandlet i artikel 3. Dette udvalg er et udvalg i betydningen i forordning (EU) nr. 182/2011.***
3. ***IPA II-Udvalget har kompetence, når det gælder retsakter og forpligtelser i medfør af forordning (EF) nr. 1085/2006. Derudover er IPA-udvalget også ansvarligt for gennemførelsen af artikel 3 i forordning (EF) nr. 389/2006.***

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten til forordningen i dokument 2011/0415 (COD).

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten til forordningen i dokument 2011/0415 (COD).

Artikel 12a

Belønning af gode resultater

1. *Strategidokumenterne i artikel 6 skal fastsætte, at et passende bistanbeløb bør holdes til rådighed til belønning af en individuel modtager i bilag I for:*

a) særlige fremskridt, der er gjort af modtagerne i bilag I, hen imod opfyldelse af kriterierne for medlemsskab

og/eller

b) effektiv gennemførelse af førtiltrædelsesbistand, der fører til særligt gode resultater med hensyn til de specifikke mål, som er fastsat i det relevante strategidokument.

2. *Hvis de fremskridt, som en modtager i bilag I har gjort, eller de resultater, som denne har opnået, forbliver væsentligt under de aftalte niveauer, der er fastsat i strategidokumenterne, tilpasser Kommissionen tildelingene forholdsmæssigt i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel [16, stk. 3,] i forordning (EU) nr. .../...**
3. *Et passende beløb afsættes til side til dette formål og tildeles på grundlag af en vurdering af resultater og fremskridt over en periode på flere år, dog senest i hhv. 2017 og 2020. Der tages hensyn til resultatindikatorerne, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, i denne forordning og specificeret i strategidokumenterne.*
4. *I den vejledende tildeling af EU-midler i strategidokumenterne, jf. artikel 6, tages der hensyn til muligheden for at tildele de ekstra midler på grundlag af resultater og/eller fremskridt.*

Artikel 14

Finansieringsramme

1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af denne forordning *er* for perioden 2014-2020 **11 698 668 000 EUR** (i løbende priser). Op til 4 % af finansieringsrammen tildeles programmer for samarbejde på tværs af grænserne mellem *modtagerne i bilag I* og EU-medlemsstaterne *i overensstemmelse med deres behov og prioriteter*.
2. De årlige bevillinger godkendes af *Europa-Parlamentet og Rådet* inden for den flerårige finansielle ramme.

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten til forordningen i dokument 2011/0415 (COD).

3. Som det fremgår af artikel 13, *stk. 2*, i *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../...*^{1*} afsættes der et vejledende beløb på **1 680 000 000** EUR til fremme af den internationale dimension af videregående uddannelse fra forskellige eksterne instrumenter (instrumentet for udviklingssamarbejde, Det Europæiske Naboskabsinstrument, instrumentet til førtiltrædelsesbistand og partnerskabsinstrumentet) til tiltag vedrørende læringsmobilitet til eller fra lande uden for EU og til samarbejde og politisk dialog med myndigheder/institutioner/organisationer fra disse lande. Bestemmelserne i forordning *(EU) nr. .../...*^{*} gælder for anvendelsen af disse midler.

Midlerne vil blive stillet til rådighed via **to** flerårige bevillinger, der dækker henholdsvis de første **fire** år og de sidste **tre** år. Denne finansiering vil blive afspejlet i den flerårige vejledende planlægning af disse instrumenter i overensstemmelse med de indkredsede behov og prioriteter i de berørte lande. Hvis forholdene uventet ændrer sig på afgørende vis, eller hvis der sker betydelige politiske ændringer, kan tildelingerne ændres i overensstemmelse med prioriteterne for *Unionens* optræden udadtil.

¹ *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../... af ... (EUT L...).*

* EUT: Indsæt venligst nummer og færdiggør titlen i teksten samt indsæt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument 2011/0371 (COD).

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten til forordningen i dokument 2011/0371 (COD).

Artikel 15
Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra den 1. januar 2014 ***til den 31. december 2020***.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i ..., den

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand

BILAG I

- Albanien
- Bosnien-Hercegovina
- Island
- Kosovo *
- Montenegro
- Serbien
- Tyrkiet
- Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien

* Denne betegnelse er med forbehold for holdningerne til status og er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

Prioriterede støtteområder

Støtten kan i relevant omfang ydes til følgende prioriterede områder:

- a) *Overholdelse af princippet om god offentlig forvaltning og økonomisk forvaltning. Tiltagene på dette område skal sigte mod styrkelse af den offentlige forvaltning, herunder professionalisering og afpolitisering af statsforvaltningen, forankring af præstationsbaserede principper og indførelse af passende administrative procedurer; styrkelse af kapaciteten til at øge den makroøkonomiske stabilitet og støtte til fremskridtene i retning af at blive både en fungerende markedsøkonomi og en mere konkurrencepræget økonomi; støtte til deltagelse i EU's multilaterale budgetovervågningsmekanisme og et systematisk samarbejde med internationale finansielle institutioner om grundprincipperne for den økonomiske politik samt styrkelse af den offentlige finansforvaltning.*
- b) *Etablering og fremme på et tidligt tidspunkt af velfungerende institutioner til sikring af retsstatsprincippet. Tiltagene på dette område skal sigte mod etablering af uafhængige, ansvarlige og effektive retssystemer, herunder gennemsigtige og meritbaserede ansættelses-, bedømmelses- og forfremmelsessystemer og effektive disciplinære procedurer i tilfælde af overtrædelser; etablering af solide systemer til beskyttelse af grænserne, forvaltning af migrationsstrømme og asyl til dem, der har behov for det; udvikling af effektive redskaber til forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korrupcion; fremme og beskyttelse af menneskerettighederne, rettighederne for personer, der tilhører mindretal – herunder romaer samt lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og interkønnede – og de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder mediefrihed.*
- c) *Styrkelse af kapaciteten hos civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets organisationer, herunder faglige organisationer i modtagerlandene i bilag I, og fremme networking mellem EU-baserede organisationer og organisationer i modtagerlandene i bilag I på alle niveauer, så de kan indgå i en effektiv dialog med offentlige og private aktører.*

- d) *Investeringer i uddannelse, kvalifikationer og livslang læring. Tiltagene på dette område skal sigte mod fremme af lige adgang til førskoleundervisning og undervisning på primær- og sekundærtrinet af høj kvalitet; begrænsning af skolefrafald; tilpasning af systemerne for erhvervsuddannelse (VET) til arbejdsmarkedets krav; forbedring af kvaliteten og relevansen af højere uddannelse; øget adgang til livslang læring og støtte til investeringer i uddannelses- og erhvervsuddannelsesinfrastruktur, især for at reducere de territoriale forskelle og fremme ikkeadskilt uddannelse.*
- e) *Fremme af beskæftigelse og støtte til arbejdskraftens mobilitet. Tiltagene på dette område skal sigte mod en bæredygtig integration af unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET), i arbejdsmarkedet, bl.a. med foranstaltninger, der fremmer investeringer i skabelse af kvalitetsjob, og støtte til integration af arbejdsløse samt fremme af større deltagelse i arbejdsmarkedet for alle underrepræsenterede grupper. Andre nøgleområder skal være støtte til kønsligestilling, arbejdstageres og virksomheders tilpasning til forandringer, etablering af en bæredygtig arbejdsmarkedsdialog og modernisering og styrkelse af arbejdsmarkedsinstitutionerne.*
- f) *Fremme af social inklusion og bekæmpelse af fattigdom. Tiltagene skal sigte mod integration af marginaliserede samfund som romaerne; bekæmpelse af diskrimination på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering; og øget adgang til bæredygtige tjenester af høj kvalitet til en rimelig pris, såsom sundhedsydelser og sociale tjenester af almen interesse, bl.a. ved modernisering af socialbeskyttelsessystemerne.*

- g) Fremme af bæredygtig transport og fjernelse af flaskehalse i centrale netinfrastrukturer, især ved at investere i projekter med en høj europæisk merværdi. De identificerede investeringer bør prioriteres efter deres bidrag til mobilitet, bæredygtighed, reduktion af drivhusgasemissioner og relevans for forbindelser til medlemsstaterne og i overensstemmelse med det fælles europæiske transportområde.*
- h) Forbedring af investeringerne i den private sektor og virksomhedernes konkurrenceevne, herunder intelligent specialisering som vigtigste drivkraft for vækst, jobskabelse og samhørighed. Projekter, der forbedrer erhvervsklimaet, skal prioriteres.*
- i) Styrkelse af forskning, teknologisk udvikling og innovation, især ved forbedring af forskningsinfrastrukturen, et gunstigt miljø og fremme af networking og samarbejde.*
- j) Bidrag til fødevarerforsyningsikkerhed og opretholdelse af diversificerede og levedygtige landbrugssystemer i levende landbosamfund og landområderne.*
- k) Landbrugsfødevarersektorens større evne til at klare konkurrencepresset og markedskræfterne og gradvis tilpasse sig EU's regler og standarder og samtidig forfølge økonomiske, sociale og miljømæssige mål i en afbalanceret territorial udvikling af landområderne.*
- l) Beskyttelse og forbedring af miljøets kvalitet og bidrag til reduktion af drivhusgasemissioner, større modstandsdygtighed over for klimændringer samt styring af og oplysning om klimatiltag. IPA II-finansieringen skal fremme politikker til støtte for overgangen til en ressourceeffektiv, sikker og bæredygtig lav-CO₂-økonomi.*
- m) Fremme af forsoning, fredsopbygning og tillidsskabende foranstaltninger.*

Prioriterede støtteområder inden for territorielt samarbejde

Støtten til grænseoverskridende samarbejde kan i relevant omfang ydes til følgende prioriterede områder:

- a) Fremme af beskæftigelse, arbejdskraftmobilitet og social og kulturel inklusion på tværs af grænsen ved bl.a. integration af grænseoverskridende arbejdsmarkeder, herunder grænseoverskridende mobilitet; fælles lokale beskæftigelsesinitiativer; informations- og rådgivningstjenester og fælles uddannelse; kønsligestilling; lige muligheder; integration af indvandrersamfund og sårbare grupper; investeringer i offentlige arbejdsformidlinger; støtte til investeringer i offentlige sundhedstjenester og sociale tjenester.***
- b) Miljøbeskyttelse, fremme af tilpasning til og modvirkning af klimaændringer, risikoforebyggelse og -styring ved bl.a. fælles miljøbeskyttelsesaktioner; fremme af bæredygtig anvendelse af naturressourcer, ressourceeffektivitet; vedvarende energikilder og overgangen til en sikker og bæredygtig lav-CO₂-økonomi; fremme af investeringer i forebyggelse af specifikke risici, sikring af modstandsdygtighed over for katastrofer og udvikling af katastrofehandteringssystemer og beredskab.***
- c) Fremme af bæredygtig transport og forbedring af de offentlige infrastrukturer ved bl.a. mindskelse af isolation gennem bedre adgang til transport, informations- og kommunikationsnet og -tjenester; investeringer i grænseoverskridende vand-, affalds- og energisystemer og -faciliteter.***
- d) Fremme af turisme og kultur- og naturarv.***
- e) Investeringer i unge, uddannelse og kvalifikationer ved bl.a. udvikling og gennemførelse af fælles uddannelses- og erhvervsuddannelsesordninger og infrastruktur, der støtter fælles ungdomsaktiviteter.***
- f) Fremme af lokal og regional governance og styrkelse af lokale og regionale myndigheders planlægnings- og administrationskapacitet.***

- g) Fremme af små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne, erhvervmiljø og udvikling, handel og investeringer ved bl.a. fremme og støtte af iværksætterkultur, navnlig små og mellemstore virksomheder; udvikling af lokale grænseoverskridende markeder og internationalisering.*
- h) Styrkelse af forskning, teknologisk udvikling, innovation og informations- og kommunikationsteknologi ved bl.a. fremme af fælles anvendelse af menneskelige ressourcer og faciliteter til forskning og teknologisk udvikling.*

IPA-finansieringen kan også i relevant omfang gå til, at modtagerne i bilag I kan deltage i transnationale og interregionale samarbejdsprogrammer som led i strukturfondenes mål om europæisk territorielt samarbejde og i grænseoverskridende samarbejdsprogrammer under Det Europæiske Naboskabsinstrument. I så fald fastsættes støttens omfang i overensstemmelse med bestemmelserne for det pågældende instrument (de europæiske struktur- og investeringsfonde eller Det Europæiske Naboskabsinstrument).
